

“Dziko lililonse limene lafika pa bwalo la zochitika linaloledwa kukhala pa malo ake pa dziko lapansi, kuti zionekere ngati lidzakwaniritsa cholinga cha ‘Mlonda ndi Woyera.’ Uneneri

walondola kukwera ndi kugwa kwa maufumu akuluakulu a dziko lapansi—Babulo, Medo-Perisiya, Girisi, ndi Roma. Kwa lililonse la amenewa, monga momwe zinalili ndi mayiko a mphamvu yochepa, mbiri inadzibwereza. Lililonse linali ndi nyengo yake yoyezedwa, lililonse linalephpera, ulemmerero wake unafota, mphamvu yake inachoka, ndipo malo ake anatengedwa ndi lina....”

“ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਉਤਥਾਨ ਅਤੇ ਪਤਨ ਤੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕ੍ਰਿਸਤੀਅਨ ਸਾਸਤਰ ਦੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਹਿਤ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰਕ ਮਹਿਮਾ ਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਬਲ, ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸਾਨ-ਸੌਕਤ ਸਮੇਤ—ਜਿਸ ਵਰਗੀ ਸਾਡੀ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਫਰਿ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ,—ਉਹ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਤਨੀ ਅਟੱਲ ਅਤੇ ਚਰਿਸਥਾਈ ਦਸਿਦੀ ਸੀ,—ਕੀਨੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੁਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ! ‘ਘਾਹ ਦੇ ਫੁੱਲ’ ਵਾਂਗ ਉਹ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਕੁਝ ਟਕਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਮਨਸਾ ਨਾਲ ਬੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਨੂੰ ਪੁਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਹੀ ਇਕੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਟੱਲ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਦੁਨੀਆ ਜਾਣਦੀ ਹੈ।” Education, 177, 184.

Nhoroondo yeBhaibheri ndiyo chiratidzo chakataurwa naSoromoni kuti kana chisisipo, vanhu vanoparara. VaMillerite vakaziva nokuzivisa makore zana namakumi mashanu anomirirwa se“mwedzi mishanu” muna Zvakazarurwa chitsauko 9, ndima 5 na10, asi havana kunyatsochera zvakadzama munhoroondo inomiririrwa muchitsauko 9 chaZvakazarurwa. Vakanyatsotsanangura nemazvo mwedzi mishanu yendima 10, asi zviri pachena vakafunga kuti, nokuti ndima 5 na10 dzose dzine chirevo chokuti “mwedzi mishanu,” zvaingomirira kusimbiswa kwechiporofita chokurwadziswa chinomiririrwa mundima dzose mbiri. Zvino zvino zvinoratidzwa zviri nyore kuti, apo ndima 5 inomiririra “mwedzi mishanu,” inomiririra makore zana namakumi mashanu akatanga parufu rwaMohammed muna 632, akaguma muna 782 nokunyadziswa kwaMambokadzi Irene weByzantine, kana kuti humambo hweRoma hwekumabvazuva.

পথক্ৰিৎগণ পদ দশরে তাদরে প্রয়োগে সঠকি ছিলনে, যখনে ১২৯৯ খ্রিষ্টাব্দরে ২৭ জুলাই নকি়োমডিয়ার যুদ্ধকে একশত পঞ্চাশ বছরে সূচনা হসিবে গণ্য করা হয়, যা ১৪৪৯ খ্রিষ্টাব্দরে ২৭ জুলাই কনস্টান্টিনোপলে রাজত্বকারী শেষে কনস্টান্টাইনের অপমানের মাধ্যমে সমাপ্ত হয়। পংকতির পর পংকতি, একশত পঞ্চাশ বছরে একটি সময়কাল বশিবব্যাপী ইসলামের পরিচয় বহন করে, যা প্রথম সর্বনাশ—আরবের ইসলাম—এবং দ্বিতীয় সর্বনাশ—তুর্সকরে ইসলাম—উভয়ের দ্বারাই উপস্থাপতি। যে ইসলাম সম্রাট ও সম্রাজ্ঞী উভয়কেই একত্রে অপমানিত করছেলি, তা বশিবব্যাপী ইসলামের সেই জয়লাভকে চহ্নিতি করে, যা একটি নারী দ্বারা গঠিত রাজ্য—আইরনি দ্বারা প্রতিনিধিত্বপ্রাপ্ত—এবং এক পুরুষ দ্বারা গঠিত রাজ্য—শেষে কনস্টান্টাইন দ্বারা প্রতিনিধিত্বপ্রাপ্ত—অধিকার করে।

M’miaka zana limodzi ndi makumi asanu imene imathera pa kunyozeka kwa Irene, Chisilamu cha ku Arabia chimalanda dera kapena gawo la Byzanti, n’kusiya Irene ali m’khalidwe wonyozeka kwambiri moti anakakamizika kupereka msonkho kwa zaka zitatu, pamodzi ndi zokakamiza zina. Pamene kunyozeka kwa Constantine womaliza kunachitika, kunali chizindikiro cha chiyambi cha nthawi ya zaka zinayi imene imathera pa kuzingidwa ndi kugwetsedwa kwa likulu la Roma wakum’awa. M’zochitika zonsezi chinali Chisilamu—Chisilamu cha ku Arabia kwa Irene ndi Chisilamu cha ku Turkey kwa Constantine womaliza. M’masiku otsiriza, Chisilamu chapadziko lonse, monga chikuimiridwa ndi mboni ziwiri za Chisilamu cha ku Arabia ndi cha ku Turkey

zomwe zafotokozedwa m'tsoka loyamba ndi lachiwiri, chidzayamba chatenge dera, kenako likulu. Bungwe la ndale la m'masiku otsiriza loimiridwa ndi Constantine wa Roma wakum'mawa lakwatirana mophiphiritsira ndi bungwe lachipembedzo la m'masiku otsiriza loimiridwa ndi Irene wa Roma wakum'mawa. Ndikugwiritsa ntchito mawu akuti bungwe la ndale ndi lachipembedzo pofotokoza kuti chizindikiro cha fano la chilombo chimayamba kuchitika ku United States, kenako padziko lonse. Fano la chilombo ndilo ukwati wa mophiphiritsira wa Constantine ndi Irene, amene onse akunyozedwa mwa kutaya dera lawo ndi likulu lawo kwa Chisilamu.

Kubatana kwavo muwanano kunozivikanwa nokufananidza nhoroondo mbiri idzi, uye kwakafananidzirwa nomuchato waConstantia naLicinius muna 313 apo Mutemo weMilan wakatanga kushanda, uye kereke yokufananidzira yeSmirna yakaguma, ikatanga kereke yokufananidzira yePergamo. Avo vanozivikanwa naPauro sevakagamuchira kunyengerwa kune simba vanoramba kuona shoko rake reyambiro rinobatanidza kutsauka, munhu wezvivi asati azarurwa. Kutsauka kunoitika munhoroondo yePergamo, uye munhu wezvivi akazarurwa muna 538, ipapo kereke yeTiatira yakatanga.

Ani na nga mayan nga mapasiasiat kayo babaen iti aniaman a wagas: ta dayta nga aldaw saan a umay no saann a umuna ti panaglikud, ket maiparangarang dayta a tao ti basol, ti anak ti pannakapukaw; Isu a sumupiat ken agitan-ok iti bagbagina iti ngatoen dagiti amin a maawagan a Dios, wenno dayta pagdaydayawanda; isu a kas Dios agtugaw iti templo ti Dios, nga ipakitana ti bagbagina a isu ket Dios. 2 Thessalonians 2:3, 4.

Mambo ya khale ya Roma ya lebohanngwa yi nyika vuhlayiseki byimbirhi eka ntiyiso wa vuprofeta lebyi nakambe byi yimeriwaka eka vuxaka bya xikombiso bya Roma ya lebohanngwa na Roma ya le vupela-dyambu. Eka vuxaka byebyo, Roma ya le vupela-dyambu i kereke naswona Roma ya lebohanngwa i mfumo. Roma i nhlangelano wa kereke na mfumo, hilaha swi kombisiwaka hakona tanihi nsimbi ni vumba eka Daniyele ndzima ya vumbirhi.

Sababu ambayo yaifanya ionekane kwa uthabiti kwamba katika siku za mwisho Uislamu wa ulimwenguni pote huja dhidi ya mamlaka inayowakilishwa kama muungano wa kanisa na serikali, akiitwaa eneo lake na mji wake mkuu, inaungwa mkono na mashahidi wengine wawili kutoka katika historia takatifu ya Ufunuo tisa. Osman aliteka eneo la Nicomedia tarehe 27 Julai, 1299, kisha akateka eneo la Nicaea miaka miwili baadaye katika 1301. Mwanawe aliteka mji mkuu wa Nicaea katika 1331, na mwana huyo huyo akateka mji mkuu wa Nicomedia katika mzingiro wa miaka minne uliomalizika katika 1337. Waanzilishi waliitambua tarehe 27 Julai, 1299 kuhusiana na Osman, lakini hawakuwahi kuangalia vita iliyofuata, yaani vita ya Nicaea, kama hatua ya pili ya kihistoria katika kuanzishwa kwa Himaya ya Ottoman. Tarehe 27 Julai, 1299 ilikuwa hatua ya kwanza ya hatua kadhaa za kuifikia sheria ya Jumapili. Hatua mbili za kwanza za Uislamu wa Kituruki zilitambulisha mwanzo wa unabii uliomalizika katika 1449, kisha tena katika 1840, kisha tena katika 9/11 na kisha tena tarehe 31 Desemba, 2023.

Lya pasi pa hatua mbili hizo hakuonyesha tu mwanzo wa miaka mia moja na hamsini, bali pia kulionyesha mwanzo wa miaka thelathini na minane. Kulianza wakati Osman alipoitwaa nchi ya Nikomedia, nako kukamalizika miaka thelathini na minane baadaye wakati mwana wa Osman

alipochukua mji mkuu wa Nikomedia mwishoni mwa mazingiwa ya miaka minne katika mwaka 1337. Hesabu ya thelathini na minane inawakilisha “kuinuka,” na hatua ya kwanza ya Osman kutwaa nchi hiyo iliashiria kuinuka kwa Uislamu wa Kituruki. Katika hatua hiyo ya kwanza ya miaka thelathini na minane, mazingiwa ya “miaka minne” yanaashiria hitimisho. Katika hatua ya mwisho ya ile miaka mia moja na hamsini, fedheha inaletwa, na miaka minne baadaye, katika mwaka 1453, mji mkuu wa Roma ya mashariki unatekwa.

Kungava kuri kuti vaiva vaTurkey veOttoman muna 1453, kana kuti mwanakomana waOsman akatora zvole Nicomedia muna 1337 neNicaea muna 1331, muzviitiko zvitatu izvi rimwe nerimwe guta guru rakanga rakamboshanda pane imwe nguva munhoroondo seguta guru reRoma yokumabvazuva. Mitsetse yose mitatu iri kuratidza kukundwa kweRoma yokumabvazuva. Mumwe nomumwe wemitsetse iyoyo mitatu unoratidza Islam ichitanga kukunda nyika yacho, yozotevera guta guru reRoma yokumabvazuva. Zita remaguta makuru ose matatu rakafanana nezita renyika yacho. Mumwe nomumwe wemitsetse mitatu une zvimiro zvenhoroondo zvakasiyana zvealpha neomega. Apo ichiratidza hukama hwechechi nenyika pamwe nokuninipiswa neIslam kwamambo namambokadzi, kuninipiswa kwouporofita kunobatanidza mitsetse yavo pamwe neRoma yokumadokero, iyo yakaninipiswawo naConstantine Mukuru paakasurudza Constantinople panzvimbo peguta reRoma muna 330. Kuninipiswa kwokupedzisira kweRoma yokumadokero kwakauya muna 476 namambo wokupedzisira, uye kubva ipapo yakaramba ichidzikira nokukurumidza.

Roma ya Vupashchimi, ikilinganishwa na Roma ya Mashariki, ilikuwa kanisa; Mashariki ilikuwa dola. Kulikuwapo fedheha mwanzoni mwaka 330, kisha fedheha mwaka 476, na tena mwaka 782, na kisha tena mwaka 1449. Msururu wa fedheha ulioanza kwa mgawanyiko wa ufalme, ukafuatwa mwaka 476 na fedheha ya kumpoteza mfalme, na kwa hiyo himaya, ndipo ukafuatwa na Uislamu kuiletea fedheha kwanza nchi ya Mashariki mwaka 782, na kisha mji mkuu wa Mashariki mwaka 1453.

Uislamu wa unabii wa Biblia huweka wazi mfuatano wa Roma ya mashariki na ya magharibi pia, na nuru ambayo Uislamu unazalisha leo inapatana na nuru ya msingi ambayo Uislamu ulikuwa nayo kwa waanzilishi wa Kimillari, lakini inaenda mbali sana kuliko hiyo. Wakati wa kujaribiwa ulioanza mwaka 2024 kwa swali la “waporaji wa watu wako wanaoiimarisha njozi ni nani” ulikuwa alfa ya kipindi cha kujaribiwa; na sasa, mwishoni mwa kipindi hicho cha kujaribiwa, nuru itokanayo na somo la Uislamu wa Ufunuo sura ya tisa inaongeza mashahidi wa Roma ya magharibi na ya mashariki ambao hawakupata kamwe kuchunguzwa mpaka siku hizi za mwisho za sasa.

Mipimo ya kinabii ya Uislamu iliyowakilishwa katika sura ya tisa hadi ya kumi na moja hukusanya pamoja mipimo ya historia iliyoko katika aya ya kumi hadi ya kumi na sita ya Danieli kumi na moja kwa kutoa ushuhuda unaounganishwa na mipimo ambayo tayari inajadiliwa katika makala haya. Lakini ndani ya mfano wa kinabii wa kuinuka kwa Uislamu mna kuinuka kwa mwamko wa Wamillerite na pia mwamko wa wale mia moja arobaini na nne elfu. Vipindi viwili vya miaka minne, vilivyowekwa kwa uthabiti ndani ya unabii wa nyakati wa Ufunuo tisa na kuwa sehemu yake, hutoa ushuhuda kwa miaka minne ya 1840 hadi 1844. Mwaka 1844 wakati wa kinabii haupo

tena, hivyo kipindi hicho cha mfano cha miaka minne hufafanuliwa kwa sifa zake za kinabii, si kwa wakati. Kipindi cha kwanza cha miaka minne hutambulisha Uislamu ukiitaka Nikomedia, mji mkuu wa zamani wa Roma ya mashariki, mwaka 1337, miaka thelathini na minane baada ya baba yake kuitaka nchi hiyo. Miaka minne ya pili hutambulisha kufedheheshwa kwa watawala wa kisiasa na wa kidini wa Roma ya mashariki mwaka 1449, kulikosababishwa na Uislamu; na miaka minne ya tatu hutambulisha udhihirisho wa utukufu wa nguvu za Mungu wakati malaika aliyeiangaza dunia kwa utukufu wake aliposhuka tarehe 11 Agosti, 1840.

Amathidala omlando wamaMillerite wengelosi yokuqala neyesibili uyahambisana nomlando wengelosi yesithathu ngesikhathi sokubekwa uphawu kwabayiikhulu namashumi amane nane ezinkulungwane. Lowo msebenzi wokugcina wokubekwa uphawu ungukwesulwa kwesono, uyinhlanganisela yoBunkulunkulu nobuntu, futhi wenzeka ngesikhathi sempi elethwa ubuSulumane.

Akasvinhura gomba rakadzika-dzika; uye mukabuda utsi huchibva mugomba, hwakanga hwakaita soutsu hwechoto chikuru; uye zuva nemhepo zvikasvibiswa nokuda kwoutsu hwegomba. Uye mumutsi makabuda mhashu dzikauya pamusoro penyika; uye dzakapihwa simba, sezvinoita zvinjavada zvenyika zvine simba. Uye dzakarairwa kuti dzirege kukuvadza uswa hwenyika, kana chinhu chipi nechipi chakasvibira, kana muti upi noupi; asi vanhu bedzi vasina chisimbiso chaMwari pahuma dzavo. Zvakazarurwa 9:2–4.

Kuzadzikiswa kwakakwana kwechiporofita chose kuri mumazuva okupedzisira, saka ndima iyi iri kuzivisa kusimbiswa kwevane zviuru zana namakumi mana nezvina. Chiporofita chechiIslam chiri muna Zvakazarurwa 9 chinopa kiya yenhoroondo inounza pamwe chete mufananidzo wakazara zvikuru wesimba rinotsigira chiratidzo, munhoroondo yakaguma musu wa11 Nyamavhuvhu, 1840, apo chiIslam chakadzorwa. Kubva panguva iyoyo uchapupu hwaZvakazarurwa 9 hwakapfuurira huchienda muchitsauko 10 nomunhoroondo yengirozi yokutanga neyechipiri. Ipapo muchitsauko 11 nhamo yechitatu inosvika pakarepo paMutemo weSvondo, inova ndiyo nguva apo kuchema kukuru kwengirozi yechitatu kunotanga. Chitsauko 9 ndiyo kiya yechiIslam mukuronga kusimuka nokuwa kwoumambo sezvakaratidzwa muna Danieri naZvakazarurwa. Zvitsauko 10 na11 zvinoratidza chiitiko chevane zviuru zana namakumi mana nezvina, mhandara dzakachenjera. Chitsauko 9 chinoratidza chiratidzo chinosimbisa chiratidzo chokunze, uye zvitsauko 10 na11 zvinoratidza chiratidzo chomukati chakabatana nokutevera Gwayana kupinda muNzvimbo Tsvene-tsvene.

Zvakazarurwa chitsauko chegumi chinotanga naKristu semutumwa ane simba anoburuka aine kabhuku kaduku kakazaruka. Chiitiko ichocho chakazadzikiswa musu wa11 Nyamavhuvhu, 1840 pakuguma kwechiporofita cheZvakazarurwa 9 chinoratidza makore mazana matatu nemakumi mapfumbamwe nerimwe nemazuva gumi namashanu. Zvakazarurwa 10 inoratidza nhoroondo inoenderera mberi kusvikira shoko rava rinovava mudumbu maJohane musu wa22 Gumiguru, 1844. Makore mana a1840 kusvika 1844 anotanga nekusvika kwengirozi yokutanga uye anopera nekusvika kwengirozi yechitatu. Makore mana iwayo akatevera mushure mokuzadzikiswa kwa11 Nyamavhuvhu, 1840 akafananidzirwa nemamwe makore mana kubva musu wa27 Chikunguru, 1449 kusvikira muna 1453 pakutanga kwemakore mazana matatu nemakumi mapfumbamwe

දියතොක්ලිඡියන් විසින් ක්‍රි.ව. 393 දී රෝමය නීතිමය වශයෙන් නැගෙනහිර සහ බටහිර ලසෙ බදෙන ලදී; කතෝන්ස්ටන්ටින් විසින් ක්‍රි.ව. 330 දී රෝමය ඡරකාශනමය අර්ථයෙන් නැගෙනහිර සහ බටහිර ලසෙ බදෙන ලදී. ක්‍රි.ව. 395 දී, අධිරාජ්‍යයා වූ නියතොදතෝසියස් පළමුවැනියාගත් මරණයෙන් පසු, ඔහු නැගෙනහිරත් බටහිරත් නම පුත් දදෙනොට උරුමකර දුන් බැවින්, අධිරාජ්‍යය විධිමත් ලසෙන් ස්ථිර ලසෙන් බදේ ගියත්ය. කතතෝලික සභාව ක්‍රි.ව. 1054 දී “මහා භත්දය” තුළ නැගෙනහිර සහ බටහිර ලසෙ බදේ ගියත්ය. එම භත්දය ක්‍රිරම්කව සිදු වූ අතර, එයට අනුව පැමිණි පරිහානියද එසත්ම ක්‍රිරම්ක විය. එම භත්දය අද දක්වාම පවතී. එම දිනැනින් වසර පනහක් ඇතුළත, රතෝමයත් බටහිර සභාව ඉස්ලාමයට වරුද්ධව සලකා බලන වට සම්භාව්‍යයෙන් වසර දසසියකට ආසන්න කුරුස යුද්ධ ආරම්භ කළත්ය. බටහිර රතෝමය ක්‍රි.ව. 476 දී නම අවසාන අධිරාජ්‍යයා අනිම් කළ වට පනනය විය. නැගෙනහිර රතෝමය ක්‍රි.ව. 1453 දී පනනය විය. පාප්මය රතෝමය ක්‍රි.ව. 1798 දී පනනය විය. ජාතික රතෝමය ක්‍රි.ව. 393, 330 සහ 395 දී නැගෙනහිර සහ බටහිර දසෙට බදේ ගියත්ය. පාප්මය රතෝමය ක්‍රි.ව. 1054 දී නැගෙනහිර සහ බටහිර දසෙට බදේ ගියත්ය. සහතෝදරි වයිට් රාජ්‍යයන්ගත් උදාව සහ පනනය, දවෙයන්වහන්සත්ගත් වචනය අධ්‍යයනය කිරිමත් ඡරධාන සදහන් ලක්ඡියයක් ලසෙ හදන්වා දසයි.

Muna 1844, pakupera kwenguva yemakore mana evaMillerite iyo yakanga yambofananidzirwa nekukombwa kwa1333 kusvika 1337, uye 1449 kusvika pakukombwa kwa1453, nguva yechiporofita yakanga isisafaniri kushandiswazve. Kusimudzwa kwemureza wevane zviuru zana nemakumi mana nezvina kwakabatana zvakananga nechiporofita umo Islam inosimudzirwa.

Yuda, iwe ndiwe amene abale ako adzakutamanda; dzanja lako lidzakhala pa khosi la adani ako; ana a atate wako adzakuweramira. Yuda ndi mwana wa mkango: kuchokera ku cholanda, mwana wanga, wakwera; wagwada pansi, wagona ngati mkango, ngati mkango wokalamba;

ndani adzamudzutsa? Ndodo yaufumu sidzachoka kwa Yuda, ngakhale wopereka lamulo kuchokera pakati pa mapazi ake, kufikira Silo adzafike; ndipo kwa iye kudzakhala kusunkhana kwa anthu. Wamanga mwana wa bulu wake pa mpesa, ndi mwana wa bulu wamkazi wake pa mpesa wosankhika; watsuka zovala zake mu vinyo, ndi zobvala zake m'mwazi wa mphesa: Maso ake adzakhala ofira ndi vinyo, ndi mano ake oyera ndi mkaka. Genesis 49:8–12.

Zviuru zvine zana nemakumi mana nezvina zvezviuru zvinoratidza zvakakwana hunhu hwaKristu, uye Kristu, pakati pezvimwe zviratidzo zvomufananidzo, ndiye “muzambiringa wakasarudzwa.” Ishmaeri anozivikanwa so“munhu wesango” muna Genesisi 16:12.

Uye achava munhu wesango; ruoko rwake rucharwa navanhu vose, uye ruoko rwavanhu vose rucharwa naye; uye achagara pamberi pehama dzake dzose.

Lefoko leo le fetoletšwego e le “sehlaga” ke pokolo ya naga ya Arabia. Baemedi ba Kriste mehleng ya bofelo ba namela godimo ga molaetša wa pokolo ya naga ya Arabia, pokolo yeo Kriste a e nametšego ge a tsena Jerusalema, pokolo yeo mafelelong e boletšego ka morago ga ge Balaama a e itile la boraro. Molaetša wo o filego maatla molaetša wa morongwa wa pele ka 1840 ga se wa bona boporofeta bja mengwaga ye lekgolo le masome a mahlano bjo bo amegago le bjo bo bohlokwa historing yona yeo ya boporofeta moo molaetša wo o filego mokgatlo maatla o bego o hwetšagala gona. Gape ga se ba bona dinako tše pedi tša mengwaga ye mene boporofeteng bjoo bja nako bjona bjoo, tšeo di bego di swantšhetša histori ya 1840 go ya go 1844. Tau ya moloko wa Juda bjale e bula seetša go tšwa “mebileng ya kgale” seo se sa kago sa bonwa pele, gomme ke seetša seo se dumelelanago le seetša seo se bego se bula ge e sa le go tloga ka Diemere 31, 2023. Se tloša pelaelo le ge e le efe mabapi le ge eba ke Boislamo bjoo bo hlaselago Nashville. Seetša se hlabiša seka sa Roma, ka go realo sa ba polelo ya omega ngangisanong ya alpha ka 2024 mabapi le bahlakodi ba setšhaba sa gago, gape e bile ke seka sa omega sa kgang mabapi le seka sona seo historing ya Bamilleri. Se hlaola gore Boislamo bja diporofeta tša nako tša Kutollo 9 ke molaetša wa ka ntle nakong ya histori ya ka gare ya nako ya go swaya ya ba dikete tše lekgolo le masome a mane-nne. Re be re dutše re ruta taba ye ka lebaka la nako e itšego, eupša bjale e ka bontšhwa godimo ga mothalo o tee wo o thomago ka go Kutollo 9 gomme wa felela ka go Kutollo 11. Nako ya boraro ya mengwaga ye mene yeo e amanago le boporofeta bja nako ya Boislamo, yeo e phethagetšego go tloga ka 1840 go ya go 1844, e swantšhetša nako ya go swaya ya ba dikete tše lekgolo le masome a mane-nne. Ka tšhišinyego ye kgolo ya lefase ya Kutollo 11, ba dikete tše lekgolo le masome a mane-nne ba rotošwa bjalo ka sefoka.

Muna Ezekieri 37 kusimudzwa kwevanhu vaMwari seuto inzira ine matanho maviri yakanga yafananidzirwa pakusikwa kwaAdhamu. Kutanga Adhamu akaumbwa nevhu, ipapo Kristu akafuridzira maari mweya woupenyu. Muna Ezekieri uporofita hwokutanga hunoumba miviri yakafa, asi ichiri yakafa. Zvino mhupo ina dzinofemerwa pamusoro pemiviri, uye inomuka seuto guru rine simba. Nhamba makumi matatu nesere nemakumi mana dzinomirira matanho iwayo maviri.

Tichaenderera mberi nezvinhu izvi muchinyorwa chinotevera.

Pemuva peizvi kwakava nomutambo wavaJudha; Jesu ndokukwira kuJerusarema. Zvino paJerusarema, pedyo nesuwo remakwai, pakanga pane dziva rainzi norurimi rwechiHebheru Bhetisadha, raiva namavharanda mashanu. Mumaiva makarara vanhu vazhinji vairwara, mapofu, zvirema, navakaoma mitezo, vakamirira kubvongodzwa kwemvura. Nokuti pane imwe nguva yakatarwa mutumwa waiburutsa mudziva, achivhiringidza mvura; naizvozvo ani naani waitanga kupinda mushure mokuvhiringidzwa kwemvura aiporeswa pachirwere chipi nechipi chaaiva nacho. Uye paiva nomumwe munhu ipapo, waiva nourwere makore makumi matatu namasere. Jesu paakamuona avete, uye achiziva kuti akanga ava nenguva refu ari mumamiriro iwayo, akati kwaari, Unoda kuporeswa here? Munhu uyo airwara akamupindura akati, Ishe, handina munhu wokundiisa mudziva kana mvura yabvongodzwa; asi pandinenge ndichiuya, mumwe anotanga kuburuka kundipfuura. Jesu akati kwaari, Simuka, takura nhovo yako, ufambe. Pakarepo munhu uyo akaporeswa, akatakura nhovo yake, akafamba; uye zuva iro raiva Sabata. Johane 5:1–9.

Wona tyamukani, ndinati, muvuke muyambuke rwizi rweZeredi. Isu tikayambuka rwizi rweZeredi. Nguva yatakafamba kubva paKadheshi-bhaneya kusvikira tayambuka rwizi rweZeredi yakanga iri makore makumi matatu namasere; kusvikira rudzi rwose rwavarume vehondo rwapera kubva pakati pemusasa, sezvakanga zvapikirwa naJehovha kwavari. Dheuteronomio 2:13, 14.